

Het jaarverslag 2010 samengevat

Dit deed uw pensioenfonds in 2010

We informeren u over wat we doen

U werkt of werkte bij een van de instellingen die bij de stichting Pensioenfonds Openbare Bibliotheken (POB) is aangesloten. Wij vinden het belangrijk dat u op de hoogte bent van alle ontwikkelingen van uw pensioen en uw pensioenuitkering. Daarom krijgt u van ons een verkorte versie van ons jaarverslag 2010.

Gestaag herstel

Langzaam maar zeker vorderde in 2010 voor uw pensioenfonds het herstel uit de wereldwijde kredietcrisis. Positief daarin was de redelijke stabiele dekkingsgraad gedurende het jaar. Het herstel verliep sneller dan verwacht. Een van de maatregelen die het bestuur nam, was het instellen van een ander beleggingsbeleid.

Heeft u vragen?

In dit verkorte jaarverslag leest u over de meest relevante ontwikkelingen van ons pensioenfonds in 2010. Heeft u na het lezen van de informatie nog vragen? Dan kunt u terecht op onze internetsite www.pob.eu. Daar vindt u ook de volledige versie van het jaarverslag. U kunt ons natuurlijk ook bellen op (045) 576 32 62.

Financiële stand van zaken van het POB

Het zijn nog altijd roerige tijden voor de wereldeconomie. Het POB probeert voortdurend de invloed op uw pensioen zo klein mogelijk te laten zijn. Hieronder volgt de financiële stand van zaken in 2010.

Stabiele financiën

Het ging redelijk goed met de dekkingsgraad van uw fonds. Dit percentage geeft aan of er genoeg geld in kas is voor uitbetaling van alle pensioenen. Eind 2010 was de dekkingsgraad 111,7 procent, na een redelijk stabiel verloop gedurende het jaar. Dit kwam goed uit, aangezien wij extra geld moesten reserveren voor de gestegen levensverwachting. Want als mensen ouder worden,

moeten wij langer uitbetalen. Helaas heeft het POB nog wel een reservetekort. Weliswaar lag de dekkingsgraad in december boven het minimaal vereiste percentage van 104,1, maar wel onder de 118,2 procent. Dat is de dekkingsgraad die nodig is op basis van de strategische verdeling van de beleggingen.

Maatregelen voor verder herstel

Het feitelijk herstel van uw pensioenfonds loopt voor op de verwachtingen, zoals die staan in het herstelplan dat vanwege de kredietcrisis is opgesteld. In lijn met dit plan en het geldende beleid heeft het bestuur voor 2011 maatregelen genomen. Het gaat onder meer om een verdergaande risicoafdekking, een nieuw beleggingsplan en daarbij horende beleggingsmaatregelen. Verder is de pensioenpremie verhoogd van 21,5 naar 22,5 procent. Elk jaar proberen wij pensioenuitkeringen en de opgebouwde aanspraken te verhogen. De dekkingsgraad bleek begin 2011 voldoende voor een gedeeltelijke toeslagverlening, met 0,2 procent. Een volledige toeslag is helaas niet mogelijk, door het eerder genoemde reservetekort.

Hogere levensverwachting

De levensverwachting in Nederland neemt toe, zo blijkt uit recente cijfers van het Actuarieel Genootschap. Op basis van deze zogeheten prognosetafel heeft uw pensioenfonds eind 2010 de voorziening pensioenverplichtingen met correctiefactoren vastgesteld. Hierdoor wordt de voorziening pensioenverplichtingen met 7,7% verzwaaard.

Veranderingen in de pensioenregeling

Sinds 2006 kent de pensioenregeling twee reglementen: het standaardreglement en het overgangsreglement. In 2010 zijn ze allebei aangepast. Dit als gevolg van actuele wetgeving en aanwijzingen van De Nederlandsche Bank (DNB). Zo staat nu in de reglementen dat de voorwaardelijke toeslagverlening afhangt van de financiële positie van het POB. Daarnaast is er een passage opgenomen over onvoorwaardelijke toeslagverlening voor een beperkte groep van deelnemers. Deze groep heeft daarvoor in het

verleden gekozen en betaalt hiervoor extra premie. Onder welk reglement u valt, hangt af van uw geboortedatum en de datum dat u in dienst bent getreden. U leest dit hieronder.

Bent u geboren op of na 1 januari 1950 of bent u na 31 december 2005 in dienst getreden?

Dan geldt het standaardreglement voor u. Hieronder vindt u een aantal kenmerken.

- *2,25% opbouw voor ouderdomspensioen vanaf 65 jaar*
U bouwt tot uw 65e per jaar 2,25% van de pensioengrondslag op als ouderdomspensioen. De pensioengrondslag is het deel van uw salaris waarover u pensioen opbouwt. Langer doorwerken levert een hoger pensioen op.
- *70% partnerpensioen*
Het partnerpensioen dat u opbouwt, is 70% van uw ouderdomspensioen.
- *14% extra ouderdomspensioen*
Ter vervanging van de VUT verhogen we voorwaardelijk uw ouderdomspensioen. U krijgt over het pensioen dat u sinds 31 december 2005 heeft opgebouwd 14% extra. U moet dan wel onafgebroken deelnemer blijven van het POB tot uw pensioen of tot 31 december 2020.
- *Aanspraken prepensioen toegevoegd aan ouderdomspensioen*
U heeft tot 31 december 2005 prepensioen opgebouwd. Sinds 2006 is deze regeling afgeschaft. Het prepensioen dat u tot die tijd heeft opgebouwd, is toegevoegd aan uw ouderdomspensioen.

Bent u geboren voor 1 januari 1950?

Dan is het overgangsreglement op u van toepassing. Voor u gelden nog de oude fiscale regels voor pensioenopbouw. Dit betekent onder andere dat u nog gebruik mag maken van de prepensioenregeling.

Beheersing van de risico's

Een pensioenfonds als het POB kan bij de uitvoering van zijn werk altijd geconfronteerd worden met risico's. In 2010 hebben we extra aandacht besteed aan de interne beheersing hiervan. Het bestuur krijgt regelmatig managementinformatie over de status van beleggingen. Er is continu inzicht in de financiële handelingen en risico's in bijvoorbeeld landen en valuta's. De vermogensbeheerder

legt minimaal eens per maand verantwoording af aan het bestuur en de beleggingscommissie. Een toelichting op de financiële en juridische risico's staat hieronder.

Financiële risico's

De belangrijkste financiële risico's waar het POB mee te maken heeft, zijn het matchingrisico (het risico dat de beleggingen en de pensioenverplichtingen niet op elkaar afgestemd zijn) en het solvabiliteitsrisico (het risico dat het POB niet beschikt over voldoende vermogen om aan de pensioenverplichtingen te voldoen). Het bestuur probeert deze risico's te beheersen door de status van de beleggingen goed te volgen en zondig in te grijpen. Het bestuur kan hiervoor drie sturingsmiddelen inzetten: de hoogte van de toekomstige premiebatens, de hoogte van de toekomstige toeslagverlening en het beleggingsbeleid.

Juridische risico's

Ook juridische risico's maken een pensioenfonds kwetsbaar. Daarom probeert uw pensioenfonds met hulp van een actuaaris en een accountant ook deze risico's zoveel mogelijk te beheersen. Om te voorkomen dat we in rechte aangesproken worden, zorgen we dat alle fondsstukken voldoen aan de wettelijke bepalingen. Ook werken we met een duidelijk communicatieplan, stellen we contracten op als we samenwerken met ingehuurde partijen en zorgen we dat onze besluitvorming consistent en goed gedocumenteerd plaatsvindt.

Beleid van het POB

De actuariële en bedrijfstechnische nota van het POB is ook in 2010 bijgewerkt. Hetzelfde geldt voor de statuten. Dit vanwege ontwikkelingen in de pensioenwereld en nieuwe inzichten in beleggingsbeleid en vermogensbeheer. In de nota is de organisatiestructuur en het interne beheersingssysteem van het fonds geactualiseerd. En is bijvoorbeeld de bijlage Richtlijnen Vermogensbeheer in zijn geheel herzien. In het uitgebreide jaarverslag kunt u informatie over alle wijzigingen terugvinden.

Ontwikkelingen in de pensioenwereld

Sinds de kredietcrisis is het Nederlandse pensioenstelsel regelmatig onderwerp van discussie. Hieronder volgen hiervan de belangrijkste voorbeelden.

Aandacht in de politiek

Het vorige kabinet stelde commissies in om de toekomstbestendigheid van het stelsel te onderzoeken, en ook het Financieel Toetsingskader is bestudeerd. Politieke besluitvorming bleef zo goed als uit door het aftreden van het laatste kabinet Balkenende. Wel was er medio 2010 het Pensioenakkoord van de sociale partners. Met onder meer het voorstel om pensioentoezeggingen afhankelijk te maken van de stijging van levensverwachting en ontwikkelingen op de financiële markten. Voor het nieuwe kabinet Rutte staat de toekomst van het pensioenstelsel opnieuw hoog op de agenda. Hierbij speelt ook de roep om een andere rekenrentesystematiek een rol. Deze moet ondervangen dat lage rentestanden pensioenkortingen tot gevolg kunnen hebben. Verder is er in de politiek aandacht voor de inrichting van het ideale bestuursmodel voor pensioenfonds. Zo ging de Tweede Kamer akkoord met een initiatiefwetsvoorstel van D66 en VVD, dat onder andere verplichte bestuursdeelname van pensioengerechtigden regelt.

Convenant voor diversiteit in fondsorganen

Pensioenfonds sloten in 2010 een convenant 'Bevordering Diversiteit'. Met als voorgenomen resultaat: een redelijke afspiegeling in fondsorganen van de populatie van het fonds naar leeftijd, geslacht en migrantenachtergrond. Het is de bedoeling dat de afspraken in de Principes voor goed pensioenfondsbestuur komen.

Bevorderen deskundigheid

Eind 2010 stelden DNB en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) de 'Beleidsregel deskundigheid' vast. Toetsing van deskundigheid (kennis, vaardigheden en professioneel gedrag) van fondsbestuurders wordt onderdeel van hun jaarlijkse zelfevaluatie. Bestuurders bij het POB besteden al veel aandacht aan deskundigheidsbevordering. Zo volgen zij opleidingen en zijn er deelnames aan seminars. In september 2010 volgde het bestuur bijvoorbeeld een studiemiddag over derivaten. Een maand later hadden leden van de deelnemersraad en het verantwoordingsorgaan een cursusdag over diverse actuele pensioenonderwerpen.

Roep om betere informatievoorziening

Wij hebben onze pensioenadministratie ondergebracht bij AZL. Dit bedrijf was al vroeg betrokken bij de introductie van het Pensioenregister. Hierdoor kunt ook u hiervan gebruik maken. Het Pensioenregister is er sinds begin 2011 en geeft een volledig overzicht van pensioenrechten en te bereiken oudedagsvoorziening. In het algemeen is er een steeds grotere vraag naar informatieverstrekking door pensioenuitvoerders. De AFM dringt aan op betere communicatie, onder meer rondom premieovereenkomsten. Verder is er in 2010 het advies 'Baanmobiliteit en risicodekking partnerpensioen' verschenen, van de Stichting van de Arbeid. Dit ter bevordering van het pensioenbewustzijn.

Wij hechten aan heldere communicatie

Goede uitwisseling van informatie is belangrijk voor het pensioenfondsbestuur. Half 2010 is er in een uitgebreide beleids sessie stil gestaan bij de visie en ambitie van onze communicatie. Het resultaat is een geheel nieuw communicatieplan 2011-2015. In dit plan hadden deelnemersraad en verantwoordingsorgaan een stem. Hieronder enkele vernieuwingen:

- Er komt regelmatig een klanttevredenheidsonderzoek en terugkoppeling aan u. Voor het eerst in 2007 uitgevoerd. Het tweede klanttevredenheidsonderzoek is eind 2010 gestart.
- Informatie is meer op maat en doelgroepgericht, onder meer via de website van het fonds, www.pob.eu.
- Digitale communicatie wordt steeds belangrijker en de website krijgt een eigen werkgeversdeel.
- Er volgen regelmatig nieuwsbrieven per post (ook terug te vinden op de website) over actuele ontwikkelingen. In 2010 kreeg u er twee.
- Er is een pensioenplanner voor beter inzicht in uw individuele pensioensituatie en flexibiliseringmogelijkheden.

POB-Pensioendagen

Informatieverstrekking over uw fonds en actualiteiten in pensioenland gebeurt ook op speciale bijeenkomsten. In mei 2010 vond een POB-Pensioendag plaats voor P&O-functionarissen en werkgevers. Daarnaast zijn voor diverse aangesloten instellingen in 2010 op locatie pensioendagen georganiseerd voor deelnemers en gepensioneerden.

Ontwikkelingen in bestuur en organisatie

Om uw pensioenfonds zo goed mogelijk te besturen is er intern en extern toezicht ingesteld. Binnen het bestuur wordt gewerkt met vier vaste commissies:

1. De Pensioencommissie. Deze houdt zich bezig met de pensioenregelingen;
2. De Commissie Communicatie. Deze bereidt het communicatiebeleid voor;
3. De Beleggingscommissie. Deze bereidt besluiten op het gebied van beleggingen voor,;
4. De Auditcommissie. Deze is in 2009 ingesteld om het risicomanagement en de administratieve organisatie te controleren.

Naast deze commissies heeft het POB ook een Commissie van Beroep. Deze commissie behandelt ingediende bezwaarschriften. Verder is er een Visitatiecommissie, die eens per twee jaar het reilen en zeilen van het bestuur beoordeelt. Het laatste bezoek was in 2009. U leest hieronder welke personele ontwikkelingen er waren binnen de diverse bestuurs- en adviesorganen van het POB.

Bestuur

Het bestuur van het fonds heeft tien leden. In juli 2010 is de heer Van Duijnen afgetreden, de heer Oosterink is in 2011 tot het bestuur toegetreden. Naast hem zijn vier andere leden benoemd door de werknemersorganisatie: de heren Grootendorst (secretaris-penningmeester) en de Ruiters, mevrouw Klijnsmit en mevrouw Yagoubi. Vijf leden zijn benoemd door de werkgeversorganisatie: de heren Boom (voorzitter), Das, Feijt en Van Pelt en mevrouw De Herder. De functies van (plaatsvervangend) voorzitter en (plaatsvervangend) secretaris-penningmeester zijn in juli 2011 gewisseld.

Deelnemersraad

De deelnemersraad is er om (on)gevraagd het bestuur te adviseren over in het eigen reglement omschreven zaken. De raad vergaderde met en zonder bestuur drie maal in 2010, en bestaat uit tien door de vakbond voorgedragen deelnemers en gepensioneerden. Dit is een afspiegeling met de populatie binnen het pensioenfonds. De zittingstermijn liep eind 2010 collectief af. In het najaar is een oproep voor nieuwe kandidaten gedaan voor de nieuwe zittingsperiode. Dit is gedaan in afstemming met de vakbonden. Intussen zijn vier nieuwe leden tot de deelnemersraad toegetreden.

Verantwoordingsorgaan

Ook in het verantwoordingsorgaan zijn er personele wijzigingen. Dit orgaan geeft een oordeel over het handelen van het bestuur, en over de beleidskeuzes voor de toekomst. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit telkens twee leden namens de werknemers, de werkgevers en de pensioengerechtigden. Tot en met 2010 waren de leden voor het verantwoordingsorgaan namens de deelnemers en pensioengerechtigden afkomstig uit de deelnemersraad. In gezamenlijk overleg tussen bestuur, verantwoordingsorgaan en deelnemersraad is besloten om de bemensing van beide organen vanaf 2011 te splitsen. In 2011 zijn na een openbare kandidaatstelling vier nieuwe leden (inclusief een voormalig lid van de deelnemersraad) tot het verantwoordingsorgaan toegetreden.

Het Verantwoordingsorgaan oordeelt positief

Sinds enkele jaren geeft het Verantwoordingsorgaan (VO) jaarlijks een oordeel over het handelen van het pensioenfondsbestuur. Hier leest u de bevindingen van het orgaan over 2010.

Wat ging goed?

In een moeilijk jaar is het bestuur er goed in geslaagd om het fonds weer financieel gezond te krijgen, aldus het Verantwoordingsorgaan. De keuze voor een adequaat rendement in combinatie met verminderd risico spreekt het VO zeer aan. Het VO vertrouwt erop dat de aangepaste bestuurlijke procedures positief zullen bijdragen aan de besluitvorming binnen het fonds. Ook is het orgaan positief over de ambitieuze visie op het communicatiebeleid, zoals weergegeven in het Communicatieplan 2011-2015. En er is waardering voor de nieuwsbrief.

Aandacht voor continuïteit

Gezien de bezuinigingen in het bibliotheekwerk en de daarmee gepaard gaande vermindering van banen, zal het draagvlak van het POB fors krimpen. Het Verantwoordingsorgaan vraagt daarom de geplande continuïteitsanalyse op korte termijn uit te voeren.

Kerncijfers per 31 december

(bedragen x € 1000,-)

	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Aantallen						
Deelnemers	9.292	9.430	9.432	9.476	9.786	10.103
Gewezen deelnemers	9.137	9.017	9.423	11.315	10.936	10.535
Pensioengerechtigden	4.172	3.956	3.691	3.648	3.433	3.205
Voorziening pensioenverplichtingen	1.013.420	870.067	837.693	655.092	655.755	641.620
Overige technische voorzieningen	10.519	10.709	12.187	18.071	33.479	20.766
Reserves	118.647	120.300	30.683	417.871	349.173	288.650
Bijdragen	42.624	37.082	30.962	34.218	35.379	30.372
Pensioenuitkeringen	29.420	28.583	26.881	24.952	23.447	21.761
Beleggingen						
Belegd vermogen	1.120.132	972.265	875.001	1.032.632	1.011.456	940.625
Beleggingsopbrengsten	129.283	113.656	-213.505	46.314	76.758	119.430
Rendement obv total return	13,2%	13,1%	-19,6%	4,6%	8,2%	14,6%
Gemiddelde rente	3,5%	3,9%	3,6%	4,9%	4,0%	3,7%

Financiële informatie ontleend aan de jaarrekening 2010

Verkorte balans per 31 december 2010

(in duizenden euro)

Activa	31-12- 2010	31-12- 2009	Passiva	31-12- 2010	31-12- -2009
Beleggingen	1.120.132	972.265	Reserves	118.647	120.300
Herverzekering	6.813	6.511	Actuariële voorzieningen	1.023.939	880.776
Vorderingen en overlopende activa	15.493	17.750	Kortlopende schulden	3.155	861
Liquide middelen	3.303	5.411	Overige passiva	0	0
	1.145.741	1.001.937		1.145.741	1.001.937

Verkorte staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Lasten	31-12- 2010	31-12- 2009	Baten	31-12- 2010	31-12- 2009
Pensioenuitkeringen	29.420	28.583	Beleggingsopbrengsten	129.283	113.656
Mutatie actuariële voorzieningen	142.861	31.230	Bijdragen	42.624	37.082
Uitgaande overdrachten	1.680	598	Inkomende overdrachten	1.992	745
Premies herverzekering	72	35	Uitkeringen uit herverzekering	485	469
Algemene kosten	2.014	1.886	Overige baten en lasten	10	-3
Saldo	-1.653	89.617			